Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0641/2017 }
B8-0643/2017 }
B8-0644/2017 }
B8-0645/2017 }
B8-0646/2017 }
B8-0647/2017 } RC1

15.11.2017

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
ECR (B8-0641/2017)
Verts/ALE (B8-0643/2017)
GUE/NGL (B8-0644/2017)
S&D (B8-0645/2017)
ALDE (B8-0646/2017)
PPE (B8-0647/2017)

o Madagaskaru
(2017/2963(RSP))

Cristian Dan Preda, Tomáš Zdechovský, Pavel Svoboda, Lefteris Christoforou, Dubravka Šuica, Tunne Kelam, Eduard Kukan, Marijana Petir, Jarosław Wałęsa, Laima Liucija Andrikienė, Mairead McGuinness, David McAllister, Jaromír Štětina, Romana Tomc, Željana Zovko, Patricija Šulin, Giovanni La Via, Manolis Kefalogiannis, Maurice Ponga, Adam Szejnfeld, Joachim Zeller, Bogdan Brunon Wenta, Sandra Kalniete, Milan Zver, Roberta Metsola, Andrey Kovatchev, Lars Adaktusson, Seán Kelly, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Michael Gahler, Inese Vaidere, Ivana Maletić
za skupinu PPE
Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post, Boris Zala
za skupinu S&D

Karol Karski, Ruža Tomašić, Charles Tannock, Jan Zahradil, Notis Marias, Jana Žitňanská, Ryszard Czarnecki, Angel Dzhambazki
za skupinu ECR
Louis Michel, Javier Nart, Hilde Vautmans, Izaskun Bilbao Barandica, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Fredrick Federley, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Patricia Lalonde, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Marietje Schaake, Johannes Cornelis van Baalen, Cecilia Wikström, Valentinas Mazuronis
za skupinu ALDE
Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat, Merja Kyllönen, Kateřina Konečná, Jiří Maštálka, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Kostadinka Kuneva, Lola Sánchez Caldentey, Tania González Peñas, Estefanía Torres Martínez, Xabier Benito Ziluaga
za skupinu GUE/NGL
Jordi Solé, Maria Heubuch
za skupinu Verts/ALE
Rolandas Paksas, Piernicola Pedicini, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi
za skupinu EFDD

Usnesení Evropského parlamentu o Madagaskaru
(2017/2963(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na s ohledem na svá předchozí usnesení o Madagaskaru, zejména usnesení ze dne 7. května 2009[1], ze dne 11. února 2010[2] a ze dne 9. června 2011[3], a na průzkumnou misi Smíšeného parlamentního shromáždění AKT–EU na Madagaskar, která se uskutečnila ve dnech 10.–11. července 2010,

– s ohledem na informace Světové zdravotnické organizace (WHO) ze dne 2. listopadu 2017 o nedávné epidemii moru,

– s ohledem na závěrečné připomínky Rady pro lidská práva OSN ze dne 22. srpna 2017 ke čtvrté pravidelné zprávě o Madagaskaru,

– s ohledem na prohlášení zvláštního zpravodaje OSN Johna H. Knoxe z října 2016 k ukončení jeho mise na Madagaskaru,

– s ohledem na mimořádný summit Jihoafrického společenství pro rozvoj (SADC) dne 20. května 2011 a plán, který navrhl mediační tým SADC po zrušení sankcí vůči Madagaskaru ze strany EU, Africké unie a SADC,

– s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje pro problematiku lidskoprávních povinností týkajících se života v bezpečném, čistém, zdravém a udržitelném životním prostředí ze dne 26. dubna 2017 o jeho návštěvě na Madagaskaru,

– s ohledem na články 8 a 9 revidované Dohody z Cotonou,

– s ohledem na ústavu Madagaskaru,

– s ohledem na obecné zásady EU týkající se obránců lidských práv a na obecné zásady EU týkající se svobody projevu online a offline,

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,

– s ohledem na Mezinárodní úmluvu o občanských a politických právech (ICCPR), kterou Madagaskar podepsal v roce 1969 a ratifikoval v roce 1971,

– s ohledem na Africkou chartu pro demokracii, volby a správu věcí veřejných (ACDEG),

– s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,

– s ohledem na 120. zasedání Výboru pro lidská práva, které se konalo ve dnech 10. a 11. července 2017 v Ženevě a zabývalo se čtvrtou pravidelnou zprávou Madagaskaru o jeho

[1] Úř. věst. C 212E, 5.8.2010, s. 111.
[2] Úř. věst. C 341E, 16.12.2010, s. 72.
[3] Úř. věst. C 380 E, 11.12.2012, s. 129.

uplatňování Mezinárodní úmluvy o občanských a politických právech,

– s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že po pětiletém období politického chaosu, během něhož zastavili dárci programy rozvojové pomoci, se na Madagaskaru konaly v říjnu 2013 důvěryhodné a demokratické parlamentní volby a v prosinci 2013 volby prezidentské, které vyústily ve zvolení Heryho Rajaonarimampianiny prezidentem; vzhledem k tomu, že politická situace zůstala i nadále značně nestabilní, jakkoli obnovením vztahů s dárcovskými zeměmi zanikla veškerá omezení spolupráce s novou vládou;

B. vzhledem k tomu, že vznikl nový komunikační zákon, který ostře kritizovali madagaskarští novináři, protože odkazuje na trestní zákoník, pokud jde o rozsudky ve věci trestných činů novinářů, což může potenciálně vést ke kriminalizaci této profese; vzhledem k tomu, že se situace uklidnila, ale podle všeho se vývoj neubírá správným směrem;

C. vzhledem k tomu, že prezidentské volby by se měly v zásadě konat příští rok, i když dosud nebyl stanoven přesný termín jejich konání; vzhledem k tomu, že sám madagaskarský prezident prohlásil, že je pro ústavní reformu, která by mu umožnila setrvat ve funkci i po další volební období, a vyjádřil připravenost upravit podle svého navrhované změny volebního zákona, jehož návrh vypracovala celostátní nezávislá volební komise, odborníci, občanská společnost a opozice; vzhledem k tomu, že tato prohlášení napadli jeho političtí oponenti a části občanské společnosti, kteří se obávají, že to může být pokus způsobit odklad voleb a zůstat u moci i po uplynutí jeho mandátu daného ústavou; vzhledem k tomu, že to nejspíše zvýší napětí v již tak křehké politické situaci;

D. vzhledem k tomu, že regionální ředitel Amnesty International pro jižní Afriku dne 10. července 2017 uvedl, že stav dodržování lidských práv na Madagaskaru se v důsledku nepokrytého pohrdání principy právního státu prudce zhoršuje; vzhledem k tomu, že více než 50 % všech vězňů je drženo v preventivní vazbě bez soudního přelíčení a dochází k porušením práva typu mimosoudních poprav příslušníky policie nebo věznění obránců lidských práv, protože lidé nemají svobodný a rovný přístup ke spravedlnosti;

E. vzhledem k tomu, že Amnesty International také zdokumentovala zprávy o tom, že se příslušníci donucovacích složek snaží o odvetu za incidenty, při nichž vzal dav spravedlnost do svých rukou; vzhledem k tomu, že v únoru 2017 údajně příslušníci policie vypálili pět vesnic v Antsakabary poté, co místní vesničané údajně zabili dva jejich kolegy, a že starší žena podlehla popáleninám, které při útoku utrpěla, protože nebyla s to uniknout do bezpečí; vzhledem k tomu, že tento žhářský útok nyní vyšetřuje policie, přestože je do něj zapletena;

F. vzhledem k tomu, že novináři a obránci lidských práv čelí zastrašování a pronásledování ze strany státních orgánů ve snaze umlčet je a zabránit jim v investigativní činnosti nebo práci na poli obrany lidských práv; vzhledem k tomu, že od voleb v roce 2013 bylo mnoho sdělovacích prostředků uzavřeno a cenzurováno při

„respektování právního státu“ a ve jménu nutnosti „vyčistit audiovizuální prostor“, jak se nechalo slyšet ministerstvo pro komunikaci;

G. vzhledem k tomu, že v roce 2013 přijala konference stran Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) akční plán pro Madagaskar, který požadoval, aby země zintenzivnila své donucovací úsilí a vyhlásila embargo na vývoz velkých objemů surového dřeva; vzhledem k tomu, že sekretariát CITES a stálý výbor CITES opakovaně prohlásily, že Madagaskar tento akční plán neplní; vzhledem k tomu, že podle sekretariátu CITES panuje široce rozšířená beztrestnost při nelegální těžbě dřeva a při porušování právních předpisů na ochranu životního prostředí; vzhledem k tomu, že na druhé straně byli jedinci, kteří se stavěli proti nelegální těžbě dřeva, odsouzeni soudy, u nichž hrozí vážně riziko korupce;

H. vzhledem k tomu, že Madagaskar je z hlediska životního prostředí jednou z nejvýjimečnějších oblastí na světě, je však i nejchudší zemí na světě, která právě není zmítána konfliktem – 92 % obyvatel země přežívá s méně než 2 USD na den a v indexu lidského rozvoje jí patří 154. příčka ze 188 zemí;

I. vzhledem k tomu, že nelegální obchodování se dřevem a s různými druhy zvířat je značnou hrozbou pro životní prostředí a biologickou rozmanitost na Madagaskaru a také pro environmentální práva jeho obyvatel; vzhledem k tomu, že vliv činností těžebního průmyslu na životní prostředí a netransparentnost jejich řízení často škodí místním komunitám a jejich udržitelnému rozvoji; vzhledem k tomu, že sítě nelegálních obchodníků jsou údajně propojeny s organizovaným zločinem, což ohrožuje demokratické zřízení v zemi; vzhledem k tomu, že podle zvláštního zpravodaje pro lidská práva a životní prostředí jsou nelegální těžba vzácných dřevin a nelegální obchodování s nimi a také těžební licence těsně spojeny s násilím páchaným na místními obyvatelstvu;

J. vzhledem k tomu, že ekologický aktivista Clovis Razafimalala, který otevřeně kritizoval nelegální obchodování s palisandrem a dalšími dřevinami a jejich těžbu, je od 16. září 2016 ve vazbě na základě vykonstruovaných obvinění ze vzpoury, ničení veřejných dokumentů a zboží a žhářství, a to i přes skutečnost, že proti němu očividně nejsou žádné důkazy; vzhledem k tomu, že obránce ekologických a lidských práv Raleva byl dne 27. září 2017 zatčen pro „používání falešného titulu“, když zpochybňoval činnosti společnosti těžící zlato poté, co byla důlní těžba zakázána z důvodu zhoršení životního prostředí; vzhledem k tomu, že Raleva byl dne 26. října 2017 odsouzen k dvouletému trestu odnětí svobody podmíněně; vzhledem k tomu, že Augustin Sarovy, ředitel nevládní organizace bojující proti nelegálnímu obchodu s palisandrem, byl donucen uprchnout do Evropy poté, co mu bylo vyhrožováno smrtí;

K. vzhledem k tomu, že proti Fernandu Cellovi, řediteli rozhlasové stanice známému svými investigativními reportážemi na citlivá témata, jako je nelegální těžba safíru, bylo dne 6. května 2017 zahájeno trestní stíhání pro „padělání a používání padělků“; vzhledem k tomu, že organizace Reportéři bez hranic (RSF – Reporters Sans Frontières) odsoudila hrubé zacházení s ředitelem stanice Radio Jupiter ze strany orgánů v daném regionu na základě falešných obvinění lidí, o kterých se hovořilo v jeho investigativních reportážích;

L. vzhledem k tomu, že zatčení Claudine Razaimamonjyové z podnětu úřadu Bianco (Bureau Indépendant Anti-Corruption) pro zpronevěru veřejných finančních prostředků v řadě obcí se stala státní záležitostí, protože obviněná je blízkou spojenkyní a poradkyní hlavy státu Heryho Rajaonarimampianiny; vzhledem k tomu, že před jejím zatčením požádali četníci, aby byly k výslechu předvedeny paní Jacqueline Raharimanantsoa Saholiniainová, paní Sylvie Randriantsara Linahová a paní Claudine Razaimamonjyová; vzhledem k tomu, že se však ukazuje, že tyto tři ženy jsou jedna a tatáž osoba, Claudine Razaimamonjyová, která se nikdy na předvolání k výslechu nedostavila;

M. vzhledem k tomu, že „případ Claudine“ vyvolal otevřený spor mezi vládou a soudní mocí, při němž ministr spravedlnosti otevřeně a veřejně požadoval propuštění Claudine Razaimamonjyové, aby tak zabránil jejímu prodlouženému zadržování ve vazbě; vzhledem k tomu, že soudcovská unie prohlásila, že je pohoršena tímto postojem a přímým vměšováním se vlády do zmíněného případu, požadovala oddělení mocí a zdůraznila, že tato záležitost nemá nic společného s politikou; vzhledem k tomu, že soudci letos vyhlásili třikrát stávku, aby vyjádřili svůj nesouhlas s opakovaným zastrašováním a se zásahy vlády do své činnosti a stvrdili svou nezávislost;

N. vzhledem k tomu, že od 80. let minulého století zachvacují Madagaskar každoročně epidemie moru, ovšem že poslední vlna epidemie, která vypukla v srpnu 2017, byla obzvláště silná a postihla velká města a neendemické oblasti; vzhledem k tomu, že tato epidemie podle zpráv zasáhla více než 1 800 osob a zapříčinila 127 úmrtí; vzhledem k tomu, že podle názoru Světové zdravotnické organizace lze neobvyklý charakter a rychlé rozšíření letošní epidemie přičítat úpadku zdravotnictví, který souvisí se sociálně-politickou krizí, která zemi v posledních letech postihla; vzhledem k tomu, že podle odhadů Světové zdravotnické organizace je riziko případného dalšího rozšíření epidemie na celostátní úrovni stále vysoké;

O. vzhledem k tomu, že zvykové právo, jež v zemi převládá, podporuje nepřípustné tradiční praktiky, jako jsou mimo jiné smluvené a nucené sňatky a sňatky v raném věku; vzhledem k tomu, že ženy a dívky jsou i nadále vystaveny sexuálnímu či jinému fyzickému násilí, ačkoliv počet hlášených případů je nízký a ke stíhání dochází zřídkakdy; vzhledem k tomu, že umělé přerušení těhotenství je v zemi stále zakázáno, a to zákonem z roku 1920; vzhledem k tomu, že při porodu denně umře přibližně deset žen; vzhledem k tomu, že zákaz umělého přerušení těhotenství může vést k utajeným a nebezpečným interrupcím, které provádí lidé bez zdravotnického vzdělání;

1. vítá obnovení právního státu, k němuž došlo říjnovými a prosincovými volbami roku 2013; připomíná madagaskarským orgánům, a to předně prezidentovi země, že je jejich povinností dodržovat a chránit práva občanů v celé zemi, a tedy i předcházet všem formám jejich porušování a trestným činům, a při výkonu svého mandátu ve vládě striktně dodržovat zásady právního státu; naléhavě je vyzývá k přijetí všech opatření, která jsou nezbytná k zaručení základních svobod občanů, včetně svobody projevu;

2. doufá, že nadcházející volby proběhnou v mírové a klidné atmosféře a že budou tedy demokratické a transparentní; trvá na tom, že je nutné zachovat ústavní pořádek a

politickou stabilitu a že pouze navázání dialogu a dosažení konsensu všech politických aktérů může v roce 2018 zaručit včasné a důvěryhodné volby; vyzývá mezinárodní společenství, aby učinilo všechny kroky, kterými by zajistilo spravedlivý a svobodný průběh prezidentských voleb v roce 2018;

3. vyjadřuje znepokojení nad převládající spravedlností vykonávanou davem a nad zapojením příslušníků donucovacích orgánů do případů mimosoudních poprav; vyzývá k nezávislému a nestrannému vyšetření případu vypálení pěti vesnic v oblasti Antsakabary, které by zaručilo bezpečnost obětí před jakýmikoli odvetnými útoky, pokud by poskytly v této záležitosti důkazy; vyzývá madagaskarské orgány, aby systematicky a nezávisle prošetřily mimosoudní popravy, stíhaly pachatele a zajistily náležité odškodnění rodinám obětí;

4. vyzývá madagaskarské orgány, aby plnily své povinnosti vyplývající z úmluvy CITES, a aby tedy i značně posílily účinné prosazování zákonů namířených proti nezákonné těžbě dřeva a nezákonnému obchodu s ním;

5. vítá probíhající revizi těžebního kodexu a vyzývá vládu, aby zajistila soulad revidovaného kodexu s mezinárodními požadavky, jako je předchozí posouzení a konzultace s většinou dotčených osob, přístup k opravným prostředkům a minimalizace škod na životním prostředí; vyzývá vládu, aby přezkoumala povolení k těžbě, která vydala přechodná vláda, a zrušila povolení, jež nesplňují vyhlášku MECIE (*Mise en Compatibilité des Investissements avec l'Environnement*);

6. odsuzuje svévolná zadržování novinářů, obránců lidských práv a ekologických aktivistů na základě vykonstruovaných obvinění; vyzývá k definitivnímu skoncování s obtěžováním a zastrašováním těchto osob, nesouhlasí s opatřeními, jež jsou namířena proti sdělovacím prostředkům a byla přijata před posledními volbami, a požaduje, aby byly v plné míře obnoveny všechny individuální i kolektivní svobody; vyzývá madagaskarskou vládu, aby odstranila z komunikačního zákona restriktivní prvky;

7. vyzývá vládu Madagaskaru, aby umožnila justici projednat případ „Claudine“ a všechny případy aktivní i pasivní korupce v normálním a nezávislém řízení; trvá na tom, že politici by neměli zasahovat do soudnictví a že úřad Bianco by měl mít možnost svobodně vyšetřit případy korupce; trvá na přísném dodržování zásady oddělení mocí a zdůrazňuje, že nezávislost a nestrannost soudnictví je třeba zaručit za všech okolností; vyžaduje, aby madagaskarské orgány zdvojnásobily své úsilí o potírání korupce a beztrestnosti v zemi a zajistily předání viníků všech případů korupce spravedlnosti;

8. vyjadřuje znepokojení nad nárůstem činnosti zahraničních kazatelů, kteří své stoupence nutí konvertovat k extremistické formě islámu;

9. zdůrazňuje, že EU a její členské státy musí investovat do podpory a ochrany obránců lidských práv coby klíčových aktérů udržitelného rozvoje, a to i bezodkladným zajištěním grantů z mimořádného fondu určeného ohroženým obráncům lidských práv, jež je součástí evropského nástroje pro demokracii a lidská práva;

10. naléhavě vyzývá nadnárodní společnosti, aby dodržovaly lidská práva a zásadu náležité

péče, které vyplývají z obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv;

11. vyzývá EU, aby pozorně dbala na zajištění příprav na nadcházející prezidentské volby tak, aby byly inkluzivní, transparentní a všeobecně akceptované, a aby k tomu mimo jiné využila dvouletou podporu způsobu pořádání voleb;

12. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi, Radě, Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT–EU, vládě Madagaskaru, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, Jihoafrickému společenství pro rozvoj a Komisi Africké unie.